

Utenfor fjernsynsskjermen

Syklonen Nargis traff Burma og slettet i løpet av noen timer hele landsbyer fra kartet. Titusener døde umiddelbart, og det er grunn til å frykte at mange flere vil miste livet i etterkant av katastrofen – av mangel på mat, rent vann og tak over hodet. Etter alt å dømme får vi aldri vite det virkelige omfanget av katastrofen. Burma er fattig og infrastrukturen var dårlig allerede før syklonen rammet. Men viktigere er det at landets militærregime har lukket landet nærmest totalt for omverdenen. Det gjør hjelpearbeidet komplisert. Enda vanskeligere blir det å holde på verdens oppmerksomhet. Vi kan bare forestille oss hvordan denne katastrofen var blitt dekket i massemediene dersom den hadde skjedd i Europa eller USA.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske legeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør
Charlotte Haug

Medisinske redaktører

Jens Bjørheim
Michael Bretthauer
Odd Terje Brustugun
Petter Gjersvik
Trine B. Haugen
Åslaug Helland
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Anne Kveim Lie
Kjetil Søreide
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité

Guri Rørtveit (leder)
Are Brean
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Baard-Christian Schem
Annetine Staff
Terje Vigen
Marte Walstad

Faste medarbeidere

Anne Forus
Anne Langdalen
Kari Skinningsrud
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
www.tidsskriftet.no
E-post:
tidsskriftet@legeforeningen.no
nettredaksjonen@legeforeningen.no
annonser@legeforeningen.no

Redaksjonssjef

Anne Ringnes

Produksjonskoordinator

Heidi Egjar

Manuskriptredaktører

Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raida Ødegaard

Bilderedaktør

Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer

Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg
Liv Thier

Nettredaksjonen

Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Kari Ekelund
Ine E. Furulund
Gro Rabben
Oda Riska
Tengel Sandtrø
Stein Runar Østigaard

Prosjektutvikler

Frauke Becher

Markedssjef

Ellen Bye Knutsen

Markedssekretær

Anne-Britt Dahl

Ytterligere informasjon bakerst i bladet

Skanningelektronmikroskopi (SEM) av flått (*Ixodes ricinus*). Foto © Science Photo Library/GV-Press

Flått

Utslett etter flåttbitt ble først beskrevet i 1910 og det første norske nevroborreliosetilfellet i 1955 [1, 2]. I referanse 2 beskrives et svensk tilfelle fra 1930: «(...) utslettet begynte i venstre lyske, bredte seg rundt begge hofter så erytembåndene løp sammen over korsryggen (...). Erytomet vandret med en hastighet på 5–6 mm i døgnet oppover halsen og nedover underekstremitetene, for til slutt etter 3 1/2 måned å forlate pasienten via hode og tær.» Allmennlege, hudspesialist (og ordfører i Arendal) Stian W. Erichsen (1905–92) holdt i 1977 et foredrag om flåttbitt, viste bilder av erythema migrans og sa: «Jeg pleier å behandle disse pasientene med penicillin, og da blir de bra, så det er nok en slags infeksjon.» (G. Moulard, personlig meddelelse). I 1982 ble borreliabakterier påvist å være etiologisk agens [1].

I dette nummer av Tidsskriftet presenteres en god oversiktsartikkel om borreliose (side 1175). Artikkelen viser til at man i et høyendemisk område i Sverige fant 4 % risiko for flåttbitt per 10 timer utendørs, og 0,5 % risiko for borreliainfeksjon per flåttbitt.

«Førstehjelp» ved flåttbitt: Dra flåtten rett ut med fingrene. En pinsett som gir tak helt inne ved huden, kan også benyttes. Det er ikke farlig om en liten rest av flåtten står igjen. Fett og liknende for å «kvele» flåtten anbefales ikke, det hindrer fjerningen. I flåttområder bør man holde seg på stier. Ellers rådes det til å bruke langbukser, langermede skjorter og tette sko. Mange myggmidler fungerer mot flått (også på hunder og katter). Det gjøres forsøk med rydding av kratt samt jakt på rådyr og hjort for å redusere flåttbestanden.

Arbeid er i gang for å styrke tverrfaglig flåttforskning i Norge.

Harald Reiso

harald.reiso@medisin.uio.no
Helse-nettverket
Arendal kommune

Litteratur

1. Folkehelseinstituttet. Lyme borreliose. www.fhi.no/artikler/?id=55929 [6.4.2008].
2. Bjørnstad RT, Mossige K. Erythema chronicum migrans med meningopolyradiculitis. Tidsskr Nor Lægeforen 1955; 75: 264–5.